

PROTOKÓŁ NR 23/2023

kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego

przeprowadzonej w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii, ul. Spacerowa 5, 26-026 Morawica, na podstawie § 128 Statutu Województwa Świętokrzyskiego oraz Uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Nr LVI/695/23 z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej na 2023 rok.

Kierownictwo jednostki: Dyrektor – Piotr Kielbowski

Zespół kontrolny Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w składzie:

1. Grzegorz Banaś, Przewodniczący Zespołu.
2. Magdalena Zieleń.

dokonał kontroli na podstawie upoważnienia do kontroli nr 23/2023.

Kontrola w siedzibie jednostki została przeprowadzona w dniu 17 stycznia 2024 r., a czynności kontrolne trwały do 29 lutego 2024 r.

Kontrolą objęto działalność statutową jednostki w latach 2018-2022.

Kontrolujący dokonali następujących czynności kontrolnych:

1. Przegląd statutu ŚCP.
2. Zapoznanie się z informacją dot. obrazującą przedmiot kontroli w tym:
  - strukturą organizacyjną jednostki,
  - poziomem zatrudnienia w jednostce,
  - liczby udzielanych świadczeń,
  - sytuacją finansową w latach 2018-2022,
3. Wysłuchanie wyjaśnień dyrekcji jednostki.
4. Sformułowanie wniosków pokontrolnych.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolujący dokonali następujących ustaleń:

Ad 1.

Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy, jest podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej, prowadzonym w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.

Podmiotem tworzącym Centrum jest Województwo Świętokrzyskie. Centrum posiada osobowość prawną i jest wpisane do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz do Rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą prowadzonego przez Wojewodę Świętokrzyskiego.

Siedzibą Centrum jest miasto Morawica. Miejsce udzielania świadczeń zdrowotnych: 26-026 Morawica, ul. Spacerowa 5, 25-450 Kielce, ul. Kusocińskiego 59, 25-625 Kielce, ul. Piekoszowska 54.

Centrum działa na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej,
- 2) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- 3) ustawy dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 4) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 5) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych,
- 6) ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości,
- 7) ustawy z dnia 06 listopada 2008r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta .
- 8) Statutu Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy
- 9) innych, obowiązujących w zakresie prowadzonej działalności, przepisów prawa.

Celem Centrum jest udzielanie świadczeń zdrowotnych służących profilaktyce, zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z

procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich udzielania, a także realizowanie zadań z zakresu promocji zdrowia oraz prowadzenia działalności humanitarnej.

Centrum może prowadzić działalność szkoleniową w zakresie szkolenia podyplomowego lekarzy oraz specjalizacji lekarskich zgodnych ze specyfikacją jednostki. Centrum może prowadzić działalność w zakresie odpłatnych szkoleń w dziedzinach, które są przedmiotem jego działalności statutowej, jak również uczestniczyć w prowadzeniu badań klinicznych na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Centrum udziela świadczeń zdrowotnych w rodzaju:

- 1) stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne - szpitalne,
- 2) ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

Centrum może prowadzić działalność leczniczą m.in. w zakresie:

- 1) promocji zdrowia,
- 2) realizacji zadań dydaktycznych i badawczych w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych i promocją zdrowia, w tym wdrażanie nowych technologii medycznych oraz metod leczenia.

Centrum udziela świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych ubezpieczonym oraz innym osobom uprawnionym do tych świadczeń na podstawie odrębnych przepisów nieodpłatnie, za częściową odpłatnością lub całkowitą odpłatnością.

Centrum może zawierać umowy na udzielanie w określonym zakresie świadczeń zdrowotnych z:

- 1) podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą, w zakresie zadań określonych w statucie tego podmiotu,
- 2) podmiotem wykonującym działalność leczniczą lub osobą legitymującą się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub określonej dziedzinie medycyny.

Centrum może prowadzić działalność inną niż udzielanie świadczeń zdrowotnych pod warunkiem, że nie ogranicza ona dostępność do świadczeń zdrowotnych i nie będzie uciążliwa dla pacjenta lub przebiegu leczenia.

Działalność może polegać na:

- 1) oddawaniu w dzierżawę, najem, użytkowanie oraz użyczenie aktywów trwałych wyłącznie na zasadach określonych przez podmiot tworzący,
- 2) prowadzeniu badań klinicznych,
- 3) prowadzeniu zajęć praktycznych, praktyk zawodowych i innych form kształcenia.
- 4) prowadzeniu usług kserograficznych,
- 5) działalności gospodarczej prowadzonej w celu wykorzystania wolnego potencjału osobowego lub materialnego Centrum.

Zyski z prowadzenia działalności gospodarczej stanowią w całości dochód Centrum, z przeznaczeniem na realizację działań statutowych.

Ad 2.

W Centrum działają dwa zakłady lecznicze o nazwie: „Szpital”, i „Opieka ambulatoryjna”.

W zakładzie leczniczym ”Szpital” wyodrębnia się jednostkę organizacyjną o nazwie : „Oddziały szpitalne”. W skład jednostki organizacyjnej „Oddziały szpitalne” wchodzi komórki organizacyjne:

- 1) I Klinika Psychiatrii,
- 2) Oddział Psychiatryczny,
- 3) Oddziały Psychiatryczne : A2 , B
- 4) Oddział Psychogeriatryczny,
- 5) Oddziały Terapii Uzależnienia od Alkoholu: XII, XIII,
- 6) Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych (Detoksykacyjny),
- 7) Oddział Psychiatryczny dla Dzieci,
- 8) Oddział Psychiatrii Sądowej o Podstawowym Zabezpieczeniu,
- 9) Izba Przyjęć,
- 10) Izba Przyjęć K,
- 11) Apteka szpitalna.

W zakładzie leczniczym „Opieka ambulatoryjna” wyodrębnia się jednostki organizacyjne:

- 1) „Poradnie Specjalistyczne”,
- 2) „Poradnie Diagnostyczne”,
- 3) „Inne komórki organizacyjne działalności medycznej”.

W skład jednostki organizacyjnej „Poradnie Specjalistyczne” wchodzi komórki organizacyjne:

- 1) Poradnia Neurologiczna,

- 2) Poradnia Zdrowia Psychicznego,
- 3) Poradnia Leczenia Uzależnień,
- 4) Oddział Dzienny Psychiatryczny Ogólny,
- 5) Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych,
- 6) Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci,
- 7) Zespół Leczenia Środowiskowego,
- 8) Poradnia Zdrowia Psychicznego „Centrum”.

W skład jednostki organizacyjnej „Poradnie Diagnostyczne” wchodzi komórki organizacyjne:

- 1) Medyczne Laboratorium Diagnostyczne ,
- 2) Pracownie Diagnostyki Obrazowej:
  - a) Pracownia USG,
  - b) Pracownia Tomografii Komputerowej,
  - c) Pracownia Rentgenodiagnostyki Ogólnej.
- 3) Pracownia EEG,
- 4) Pracownia EKG.

W skład jednostki organizacyjnej „Inne komórki organizacyjne działalności medycznej” wchodzi komórki organizacyjne:

- 1) Gabinet Konsultacyjny,
- 2) Dział Diagnostyki i Terapii Psychologicznej,
- 3) Dział Terapii Zajęciowej,
- 4) Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy.

Zatrudnienie w jednostce w analizowanym okresie pozostaje na porównywalnym poziomie. Jego stan w latach 2018 – 2022 kształtuje się następująco:

Rok	Osoby	Etaty
2018	890	876,55
2019	907	893,97
2020	885	871,39
2021	897	882,29
2022	895	881,05

Poniżej przedstawiono zestawienie obrazujące liczbę świadczeń udzielonych w podziale na oddziały i poradnie.

	2018		2019		2020		2021		2022	
	Liczba łóżek /miejsc/ poradni	Liczba udzielonych świadczeń	Liczba łóżek /miejsc/ poradni	Liczba udzielonych świadczeń	Liczba łóżek /miejsc/ poradni	Liczba udzielonych świadczeń	Liczba łóżek /miejsc/ poradni	Liczba udzielonych świadczeń	Liczba łóżek /miejsc/ poradni	Liczba udzielonych świadczeń
Oddziały całodobowe	750	10 003	750	9928	694	7058	684	7245	684	7642
Oddział Dzienny Psychiatryczny	30	153	30	179	30	91	30	81	30	89
Poradnie	5	39 695	5	41 169	5	34 246	5	35 059	6	37 663

Sytuacja finansowa ŚCP kształtuje się następująco.

		2018	2019	2020	2021	2022
A.	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi	64 596 051,62	72 556 560,28	62 715 575,86	78 972 738,94	92 580 582,04
A.I	Przychody z NFZ	62 842 277,30	69 892 775,15	60 681 402,50	77 245 406,82	89 477 281,67
A.II	pozostałe przychody	1 753 420,37	2 661 374,47	2 032 762,13	1 724 005,72	3 096 346,37
A.III	przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	353,95	2 410,66	1 411,23	3 326,40	6 954,00
B.	Koszty działalności operacyjnej	65 958 172,11	72 929 907,90	80 047 545,81	87 564 749,68	101 641 030,05
B.I	Amortyzacja	2 302 045,86	2 197 505,01	2 125 160,38	2 265 573,55	3 579 297,48

B.II	Zużycie materiałów i energii	6 708 259,92	6 901 149,92	8 308 159,16	8 568 013,26	9 407 162,90
B.III	Usługi obce	1 873 038,56	1 907 881,74	2 747 478,02	1 833 243,30	2 211 581,74
B.IV	podatki i opłaty	360 799,12	346 875,75	395 086,07	419 603,19	446 790,45
B.V	Wynagrodzenia	45 365 496,10	50 935 050,12	55 281 272,94	61 733 309,10	71 292 629,28
B.VI	ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	9 222 164,30	10 507 131,80	11 077 553,59	12 546 069,78	14 576 568,38
B.VII	pozostałe koszty rodzajowe	126 368,25	134 313,56	112 835,65	198 937,50	126 999,82
C.	Zysk (Strata) ze sprzedaży(A-B)	- 1 362 120,49	- 373 347,62	- 17 331 969,95	- 8 592 010,74	- 9 060 448,01
D.	pozostałe przychody operacyjne	2 002 553,72	2 077 025,51	4 630 282,87	12 056 992,11	4 559 855,48
E.	pozostałe koszty operacyjne	2 198 614,68	751 263,70	1 810 929,72	2 918 816,85	974 124,63
F.	Zysk(strata) z działalności operacyjnej	- 1 558 181,45	952 414,19	- 14 512 616,80	546 164,52	- 5 474 717,16
G.	przychody finansowe	25 469,30	37 758,17	12 286,75	3 392,38	4 036,87
H.	koszty finansowe	77 843,68	293 671,74	99 485,04	136 486,01	75 135,38
I.	Zysk (strata) brutto	- 1 610 555,83	696 500,62	- 14 599 815,09	413 070,89	- 5 545 815,67
J.	podatek dochodowy	12 988,00	12 974,00	12 340,00	9 741,00	8 914,00
L.	ZYSK (strata) NETTO	- 1 623 543,83	683 526,62	- 14 612 155,09	403 329,89	- 5 554 729,67

Ad 3.

W toku kontroli wyjaśnienia złożyli:

1. Piotr Kiełbowski, Dyrektor Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy.
2. Ewa Piecewicz, Z-ca Dyrektora ds. Lecznictwa.
3. Anna Żalińska, Z-ca Dyrektora ds. Pielęgniarstwa.
4. Grzegorz Kaleta, Z-ca Dyrektora ds. Ekonomicznych.

Podczas kontroli poruszono kwestie szeroko rozumianego działania jednostki. W pierwszej kolejności skupiono się na strukturze organizacyjnej, omówiono funkcjonowanie oddziałów i poradni. Następnie analizie poddano poziom zatrudnienia oraz potrzeby w tym zakresie. W obrębie zainteresowań Zespołu kontrolnego znalazły się również liczba i rodzaj świadczeń udzielonych w poszczególnych oddziałach i poradniach. Omówiono również współpracę ŚCP z uczelniami oraz dokonano przeglądu sytuacji finansowej w latach 2018-2022.

W toku kontroli omówiono szereg problemów, w tym zwłaszcza systemowych. Zwrócono uwagę szczególnie na niską wycenę świadczeń w zakresie psychiatrii, co skutkuje wykazywaną przez jednostkę stratą finansową. Podniesiono również problem braku możliwości wystawiania przez psychiatrów recept na darmowe leki dla seniorów oraz dzieci i młodzieży. Omawiając kwestie personalne wskazano na deficyt lekarzy psychiatrów i związany z tym problem pozyskiwania do pracy medyków tej specjalizacji. W dalszej kolejności omówiono specyfikę działającego Centrum Zdrowia Psychicznego Kielce. Po analizie sytuacji finansowej zastanawiano się nad możliwościami pokrycia straty jednostki za ostatnie lata. Pewnej szansy w tym zakresie upatruje się w perspektywie zwiększenia liczby łóżek na Oddziale Psychiatrii Sądowej o Podstawowym Zabezpieczeniu.

W trakcie kontroli omówiono również kwestie modernizacji pomieszczenia pawilonu B szpitala w ramach, której w oddziale wykonano m.in. modernizację wszystkich łazienek wraz z wymianą instalacji elektrycznej, wod.-kan. i wentylacyjnej, wymianę grzejników, wymianę drzwi do wszystkich pomieszczeń, modernizację instalacji elektrycznej i komputerowej wraz z wymianą opraw oświetleniowych na energooszczędne, w ciągach komunikacyjnych oraz salach obserwacyjnych wykonano monitoring wizyjny.

Podczas czynności kontrolnych wskazano również na pewne potrzeby inwestycyjne, co znajduje odzwierciedlenie we wnioskach pokontrolnych. Mimo realizacji dużych inwestycji szpital ciągle boryka się z brakami w zakresie rozbudowy i modernizacji infrastruktury, jak również zakupów nowego wyposażenia. Ze względu na brak płynności finansowej ŚCP w Morawicy może je realizować tylko dzięki dotacjom (unijnym, rządowym, samorządowym). W związku z tym nie wszystkie niezbędne zakupy mogą być zaplanowane i zrealizowane. Poza modernizacjami i zakupami, które już zaplanowano na rok 2024, na pewno bardzo potrzebnym zakupem byłby nowy aparat RTG (obecny jest z roku 2005) oraz aparat EEG. Istotne byłoby również wyposażenie rozbudowywanego Oddziału Psychiatrii Sądowej o podstawowym zabezpieczeniu w nowe łóżka oraz wyposażenie meblowe (m.in. szafki, pojemniki na ubrania pod łóżko), których pobyty w szpitalu są bardzo długie. Z kolei ze względów technicznych, ale również bezpieczeństwa istotna byłaby modernizacja ujęcia wody na terenie szpitala. Ze względu na bieżącą pracę niezwykle ważnym byłby również zakup dwóch wózków akumulatorowych.

Podczas kontroli Zespół kontrolny dokonał również wizytacji części obiektu.

W toku prowadzonych czynności Zespół kontrolny otrzymał wszystkie informacje i wyjaśnienia, o które wnioskował. Wyjaśnienia złożone przez kadrę zarządzającą jednostki zasługują na uwzględnienie.

Warto nadmienić, że w dniu 13 lutego 2024 r. do Sejmiku wpłynęła skarga na dyrektora Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy w zakresie odmowy zawieszenia w pełnieniu funkcji zastępcy dyrektora ds. lecznictwa. W dniu 26 lutego 2024 r. Sejmik podjął uchwałę, w której uznaje się za niewłaściwy do rozpatrzenia skargi i przekazuje ją zgodnie z właściwością do Marszałka Województwa Świętokrzyskiego. Niemniej jednak Zespół kontrolny w związku z prowadzoną kontrolą w jednostce uznał za właściwe poznanie okoliczności sprawy. Pismem z dnia 26 lutego 2024 r. Przewodniczący Zespołu kontrolnego zwrócił się do Dyrektora Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy z prośbą o przedstawienie wyjaśnień w przedmiocie zarzutów zawartych w skardze. W odpowiedzi Dyrektor ŚCP w dniu 29 lutego 2024 r. przesłał wyjaśnienia z których wynika, że 3 stycznia 2024 r. Skarżąca zwróciła się z wnioskiem o zawieszenie w pełnieniu funkcji zastępcy dyrektora ds. lecznictwa Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii. W piśmie podniesiono zarzuty związane z prowadzoną przez dyrektora ds. lecznictwa indywidualną praktyką lekarską.

Następnie pismem z dnia 10 stycznia 2024 r. Dyrektor ŚCP poinformował Skarżącą, że nie znajduje uzasadnienia na pozytywne rozpoznanie skargi w żądanym zakresie. Jako argumenty podano, że z dokumentów przedłożonych przez Skarżącą wynika, że w niniejszej sprawie toczy się postępowanie przed organami właściwymi, które są instytucjami powołanymi do rozpoznawania przytoczonych przez Skarżącą zarzutów. Ponadto zarzuty przytoczone w piśmie nie dotyczą w żadnym zakresie funkcjonowania ŚCP w Morawicy. W odpowiedzi dla Zespołu kontrolnego Dyrektor zaznaczył również, że obowiązujące przepisy nie przewidują instytucji zawieszenia w pełnieniu funkcji zastępcy kierownika sp zoz. Stąd wniosek chociażby pod względem formalnoprawnym nie mógł być zrealizowany z uwagi na brak podstawy prawnej w tym zakresie.

Zespół kontrolny przyjmuje powyższe wyjaśnienia i uznaje, że zasługują na uwzględnienie.

Ad 5.

Zespół kontrolny sformułował następujące wnioski pokontrolne:

Po przeanalizowaniu materiałów przekazanych do kontroli oraz przeprowadzeniu kontroli w siedzibie Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy Zespół kontrolny nie stwierdził zaniedbań, czy nieprawidłowości w realizacji zadań statutowych.

Zespół kontrolny zwraca uwagę na niską wycenę świadczeń zdrowotnych w zakresie psychiatrii, co skutkuje pojawiającą się stratą finansową. Konieczne zatem wydaje się sygnalizowanie tego problemu przez władze województwa na szczeblu centralnym.

Dodatkowo na uwagę zasługują wykonane prace modernizacyjne w Szpitalu, zwiększające jakość wykonywanych świadczeń zdrowotnych oraz plany rozwoju działalności Oddziału Psychiatrii Sądowej.

Mając powyższe na uwadze Zespół kontrolny pozytywnie ocenia działalność statutową Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy.

Jednocześnie Zespół kontrolny po zapoznaniu się z potrzebami Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy wnioskuje do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego o dotację dla jednostki na:

- zakup aparatu RTG (obecny jest z roku 2005),
- zakup aparatu EEG,
- wyposażenie rozbudowywanego Oddziału Psychiatrii Sądowej o podstawowym zabezpieczeniu w nowe łóżka oraz wyposażenie meblowe (m.in. szafki, pojemniki na ubrania pod łóżko),
- modernizację ujęcia wody na terenie szpitala,
- zakup dwóch wózków akumulatorowych.

Kontrolowany nie wnosi żadnych zastrzeżeń do protokołu/wnosi następujące zastrzeżenia do protokołu:

Nie wnoszę uwag

Dyrektor

Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii

w Morawicy

Piotr Kielbowski

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Protokół kontroli sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden doręczono kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Pouczono kierownika jednostki kontrolowanej o możliwości zgłoszenia w terminie 7 dni od podpisania protokołu pisemnych wyjaśnień co do zawartych w protokole ustaleń.

Materiały wykorzystane w toku kontroli: Statut ŚCP, informacja obrazująca przedmiot kontroli przekazana przez jednostkę.

Protokół zawiera 12 ponumerowanych strony.

podpisy osób kontrolujących

Grzegorz Banaś

Magdalena Zielen

podpis kierownika jednostki kontrolowanej

Piotr Kielbowski

Kielce, dnia 29 stycznia 2024 r.